

Dokument nr. 13

(2006-2007)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling

Årsrapport fra Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for 2006

Til Stortinget

INNLEDNING

Stortingets delegasjon til Europarådets parlamentariske forsamling for valgperioden 2005-2009 består av følgende representanter:

<i>Medlemmer:</i>	<i>Varamedlemmer:</i>
Per-Kristian Foss (H), leder	Jorodd Asphjell (A)
Vidar Bjørnstad (A), nestleder	Karin S. Woldseth (FrP)
Øyvind Vaksdal (FrP)	Åse Gunhild Woie Due- sund (KrF)
Bjørn Jacobsen (SV)	Lise Christoffersen (A)
Gunn Karin Gjøl (A)	Eli Sollied Øveraas (Sp)

GENERELT

Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE) har i dag 46 medlemsland. Europarådet har en sentral stilling hva gjelder arbeid for å fremme samarbeid, demokrati og menneskerettigheter. Organisasjonen spiller også en viktig rolle i forbindelse med valgobservasjoner og overvåker medlemskapsforpliktelsene til de nye medlemslandene.

Det er etablert ti faste komiteer: for politiske saker, for økonomiske saker og utvikling, for juridiske saker og menneskerettigheter, for sosial-, helse- og familiespørsmål, for migrasjon, flykninger og befolkningsspørsmål, for kultur, vitenskap og utdanning, for miljø, landbruk og lokal- og regionalspørsmål, for likestillingsspørsmål, for reglements- og immunitetsspørsmål og for overvåking av medlemslands forpliktelser.

Delegasjonen deltok på de fire delsesjonene i Strasbourg, og delegasjonsmedlemmene deltok jevnlig på ulike komitémøter. Delegasjonsleder Per-Kristian Foss ble valgt til visepresident i forsamlingen og deltar i byråets møter.

HOVEDSPØRSMÅL

Som vanlig ble en rekke dagsaktuelle tema drøftet under sesjonene. I 2006 sto debatten om ulovlig frihetsberøvelse og transittflygninger i Europarådets medlemsland sentralt. Rapporten til den sveitsiske parlamentariker Dick Marty om dette tema og forsamlingens drøftelser av spørsmålet fikk behørig mediedekning. Debatten kom opp etter oppslag i media om at enkelte europeiske flyplasser ble benyttet til transitt av fanger mistenkt for terrorhandlinger og at endog oppbevaring av fanger på hemmelige steder fant sted. Forsamlingen konkluderte med at slikt hadde forekommet og fordømte slik praksis som bl.a. er i strid med Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Europarådets generalsekretær engasjerte seg også i dette spørsmålet og avkrevde regjeringene for svar i en egen prosess.

Forholdet mellom ytringsfrihet og religionsfrihet var et annet aktuelt tema som sto på dagsordenen, ikke minst i lys av Muhammed-karikaturene og de reaksjoner publikasjonen av disse hadde forårsaket. Forsamlingen vedtok flere resolusjoner om disse temaene og pekte særlig på den viktige rollen ytringsfriheten har i et demokratisk samfunn. Det er viktig at ytringsfriheten ikke begrenses ytterligere, sa forsamlingen i en debatt der Tyrkias statsminister deltok.

Av andre menneskerettighetsspørsmål som ble drøftet, var forbudet mot dødsstraff. Forsamlingen vedtok en resolusjon med henstilling til Russland om å gjøre de nødvendige lovendringer for å avskaffe dødsstraff. Lignende henstilling gikk også til observatørlandene USA og Japan.

Luxembourgs statsminister, Jean-Claude Juncker, fremla en rapport om forholdet mellom Europarådet og EU. Denne fikk stor oppmerksomhet gjennom året, og temaet sto sentralt under debatten i aprilsesjonen. Arbeidet i ministerkomiteen med å fremforhandle et MoU, Memorandum of Understanding, mellom EU og Europarådet, ble behørig drøftet i forsamlingen, som også uttalte seg kritisk til den planlagte opprettelsen av et nytt EU-organ for menneskerettigheter i Wien. Her fryktet forsamlingen overlapping med institusjonene i Strasbourg og kanskje spesielt en svekkelse av domstolen.

I november lanserte Europarådet sin kampanje "Combating domestic violence against women" for å bekjempe vold i nære relasjoner. Den skal vare fra 2006-2008. Alle medlemsstatene i Europarådet er gjennom enstemmig vedtak i parlamentarikerforsamlingen oppfordret til å engasjere seg i kampanjen på høyeste politiske nivå. Delegasjonen engasjerte seg aktivt i sakens anledning, og åpningen av kampanjen ble markert med en utstilling på Stortinget og en interpellasjon til justisministeren med påfølgende debatt. Stortingspresidenten holdt et innlegg som ble videooverført til den høytidelige åpningen av kampanjen i Madrid.

Andre viktige saker var utviklingen på Vest-Balkan, inkludert situasjonen i Kosovo. I debatten om Vest-Balkan var europeisk integrasjon et viktig tema. Landene her blir ofte kritisert for at demokratisk utvikling går for sakte, men her må det internasjonale samfunn finne en måte å gi bedre fremtidsperspektiver og insentiver til landene i regionen på, mente forsamlingen. EU må også være tydeligere i forhold til sitt eget veikart for videre integrasjon.

Det ble også vedtatt en rekke resolusjoner bl.a. om menneskerettigheter og demokratiutvikling i ulike medlemsland. En debatt om situasjonen i Hviterussland etter presidentvalget fant sted, og forsamlingen uttrykte dyp bekymring for utviklingen og over at valget ikke hadde vært fritt og rettferdig. For øvrig var det liten fremgang i arbeidsgruppen for Hviterussland.

Parlamentarikerforsamlingen var også opptatt av miljøspørsmål, og Russlands situasjon som energileverandør til Europa var et aktuelt tema. Man etterlyste her klare spilleregler og stabilitet. Fra delegasjonens side ble det holdt innlegg som bl.a. fokuserte på utviklingen i nordområdene. Den faste komité vedtok en resolusjon om selfangst utarbeidet av en italiensk parlamentariker i miljøkomiteen. Delegasjonen bidro med sine syn i prosessen, sammen med bl.a. den kanadiske delegasjon, uten at disse ble tatt fullstendig til etterretning.

Europarådets tredje toppmøte fant sted i Warschawa 16.-17. mai 2005. Parlamentarikerforsamlingen deltok aktivt i forberedelsene til toppmøtet. Selv om det er regjeringenes ansvar å gjennomføre handlingsplanen, fant det sted nær kontakt og dialog med forsamlingen om videre oppfølging gjennom hele 2006. Ikke minst var Joint Committee, der delegasjonslederne og regjeringenes representanter møtes under hver sesjon, et egnet velforum for denne dialogen.

Europarådets budsjett for 2007 ble behørig drøftet. Bakgrunnen var at budsjettforhandlingene i ministerkomiteen lenge var fastlåst. Forsamlingen fryktet et resultat som ville bety store problemer med å finansiere Europarådets prioriteringer slik det var fremlagt i generalsekretærens budsjett for 2007. Forsamlingen pekte på at særlig domstolen måtte styrkes, men at dette ikke kunne gå på bekostning av andre av Europarådets aktiviteter.

2006 viste igjen at PACE er et forum for debatt og konsensusbygging rundt kontroversielle tema. Stortingets delegasjon deltok aktivt i en lang rekke debatter bl.a. om ytringsfrihet, familiepolitikk, miljø, forholdet til Russland, menneskehandel, migrasjonsspørsmål og Vest-Balkan. Andre medlemmer av delegasjonen engasjerte seg særlig aktivt i forhold til utviklingen i Tsjetsjenia, og et medlem deltok på et besøk dit mot slutten av året i regi av PACEs arbeidsgruppe.

Delegasjonen hadde en rekke møter med frivillige organisasjoner under sesjonen, og kurdiske spørsmål ble viet oppmerksomhet.

Oslo, den 31. januar 2007

Per-Kristian Foss
delegasjonsleder